

Kontakt ze studentami z zaburzeniami psychicznymi w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu

Kontakt z osobą z zaburzeniami psychicznymi może sprawiać trudności. Z jednej strony należy mieć na względzie stereotyp, według którego osoby doświadczające problemów emocjonalnych są niebezpieczne dla otoczenia, z drugiej nie można bagatelizować sytuacji, w których ich zachowanie może stanowić zagrożenie dla nich samych lub dla innych osób.

Zastosowanie poniższych wskazówek w sytuacjach trudnych, wynikających z emocjonalnych trudności studentów powinno przyczynić się do zapewnienia bezpieczeństwa w warunkach akademickich.

Zagrożeniem może być zachowanie studentów agresywnych werbalnie, fizycznie oraz studentów zdezorientowanych, psychotycznych, bez kontaktu z rzeczywistością.

Student agresywny słownie

Studenci mogą przejawiać złość w formie werbalnej w reakcji na trudne sytuacje, a w szczególności takie, których nie potrafią kontrolować. Często przenoszą gniew i złość na inne osoby lub sytuacje nie będące bezpośrednim powodem ich złości.

W kontakcie ze studentem należy:

- Zapobiegać narastaniu jego gniewu
- Dostrzec jego emocje („słyszę, że jest pan zdenerwowany”)
- Ograniczyć stymulację zmysłową
- Wysłuchać go
- Postawić granice – wyrazić brak akceptacji w sytuacjach, w których krzyczy, wkracza w sferę intymną (brak akceptacji zachowania, nie studenta)
- Obiecać rozmowę, gdy będzie spokojniejszy
- Jeśli zachowanie studenta eskaluje wezwać służby porządkowe.

Czego należy unikać:

- Kłótni, podnoszenia głosu
- Działania pod wpływem gniewu (zawstydzania lub ośmieszania studenta)
- Naciskania na wyjaśnienie przyczyn agresywnego zachowania
- Ignorowania sytuacji

- Dotykania studenta.

Student agresywny werbalnie i fizycznie

Agresja może przejawiać się w różnych formach od zastraszania, słownych gróźb lub wyzwisk do agresji fizycznej skierowanej przeciw przedmiotom lub osobom. Jej przejawem mogą być również maile, telefony lub listy z pogrózkami.

W kontakcie ze studentem należy:

- Zadbać o bezpieczeństwo swoje i innych – w sytuacji bezpośredniego zagrożenia wezwać służby porządkowe (bezpośrednie groźby, fizyczne zagrożenie ze strony studenta wobec innych osób, rozbijanie przedmiotów, niszczenie mienia), nakazać opuszczenie sali innym studentom
- Pozostając ze studentem do czasu przyjazdu służb porządkowych zapewnić sobie drogę ucieczki
- Poprosić o asystę kogoś z personelu
- Zachować spokój (może on korzystnie wpłynąć na studenta)
- Wskazać studentowi w nieagresywny sposób, dla jakich zachowań nie ma akceptacji
- Wyrażać się jasno
- Obiecać rozmowę, gdy będzie spokojniejszy
- Podczas rozmowy postawą ciała wyrażać pewność siebie (kontakt wzrokowy, wyprostowana postawa).

Czego należy unikać:

- Pozostawania w sytuacji zagrożenia
- Samotnego rozmawiania ze studentem
- Reagowania złością, gniewem lub agresją
- Dotykania studenta, wkraczania w jego sferę intymną
- Krytykowania studenta
- Wykonywania nagłych ruchów.

Student zdezorientowany, psychotyczny, bez kontaktu z rzeczywistością

Myślenie psychotyczne objawia się brakiem prawidłowego kontaktu z rzeczywistością z powodu urojeń lub/i omamów oraz dezorganizacją zachowania (niezrozumiała, nielogiczna mowa, skrajnie dziwaczne zachowanie, wycofanie społeczne, nadmierna, nieuzasadniona podejrzliwość).

W sytuacji kontaktu ze studentem należy:

- Wezwać pogotowie, jeśli jego zachowanie jest bardzo zdezorganizowane lub istnieje obawa o zdrowie jego i innych osób
- Rozmawiać ze studentem wprost i konkretnie
- Wyrazić swoje obawy związane z sytuacją i przekonać, że potrzebuje pomocy
- Zwracać uwagę na uczucia studenta, ale nie potwierdzać jego urojeniowych przekonań („Rozumiem, że boi się pan teraz i nie czuje się pan bezpiecznie”)
- Ograniczyć stymulację zmysłową studenta
- Koncentrować się jedynie na tym, co dzieje się w chwili obecnej.

Czego należy unikać:

- Wkraczania w sferę intymną studenta
- Niepokojenia go np. niepotrzebnymi pytaniami o sytuację
- Dyskutowania z jego myślami urojeniowymi
- Braku elastyczności w postępowaniu

- Zalecania innym studentom, by zajęli się kolegą/koleżanką.

*Opracowano na podstawie materiałów projektu DARE-2, autorstwa dr n. med. Edyty Dembińskiej,
Katedra Psychiatrii Collegium Medicum UJ.*